

EEN ILLUSTRATIE VAN HET ABEL SPEL VAN LANSELOET

DOOR Dr D. TH. ENKLAAR

IN de Wallace-Collection in Hertford House te Londen bevindt zich een houten statuette van een bejaard man¹. Hij staat te leunen met beide handen op een zwaren staf, een knots. Zijn hoofd is bedekt met een kap, die over zijn schouders valt. Om zijn middel draagt hij een gordel, waaraan van voren een tasch en van achteren een kort zwaard of breed jachtmes hangt. Hij draagt groote handschoenen en een spleet in zijn mouw ziet eruit als een handboog, vermoedelijk zinnebeeld van de functie, die de man in dienst van zijn heer uitoefent, nl. die van boschwachter.

Toen ik het alleraardigste beeldje zag, dacht ik aan den „warandehuedere”, den boschwachter, uit het abel spel van Lanseloet. De schoone Sanderijn, die na de smadelijke behandeling, haar door Lanseloet aangedaan, gevlucht is, ontmoet in een bosch een ridder, die haar als zijn vrouwe in eere meevoert naar zijn slot. Nu dwaalt zijn warandehuedere al een jaar lang door het bosch, in de hoop een even schoone vrouw tegen te komen als zijn meester in Sanderijn gevangen heeft. Zoo lijkt hij mij door het Londensche beeldje voorgesteld. De norsche trekken, de loerende oogen en de als een muil geopende mond schenken het gladgeschoren gelaat een dreigende uitdrukking, die goed past bij de beschrijving, door Lanseloet's bode Reinout, die Sanderijn voor zijn meester komt zoeken, van den warandehuedere gegeven:

Deus god, wie sal mi maken vroet,
wat die man ment, die ghinder staet?
Hi dunct mi hebben soe fellen ghelaet
ende ene colve groet ende swaer:
hets seker een moerdenaer,
ofte mi bedriecht mijn waen².

Gelukkig is dat maar ijdele schijn. De man geeft alle gewenschte inlichtingen, als Reinout hem naar Sanderijn vraagt, en is tegen een fooi bereid hem bij haar te brengen. Hij alleen kan dat doen, want hij is het hoofd niet alleen van alle boschwachters, maar van het gansche dienstponeel en hem is de bescherming of bewaking van Sanderijn opgedragen.